

prvega in drugega odstavka 27. člena lahko čebelar premesti čebelje družine, če pred njihovim premikom izvede enega od karantenskih ukrepov. Čebelar je dolžan na prevozno enoto namestiti obvestilo oz. izjavo katerega od karantenskih ukrepov je izvedel in obvestiti pristojnega inšpektorja o nameri premeščanja. Vse

podrobne informacije o okužbah s hruševim ožigom dobite na Fitosanitarni upravi RS na njihovi spletni strani www.uvhvvr.gov.si in na tel. 01/300 13 00.

Nakup oz. ogled čebeljih družin izvedemo v poznem popoldanskem času. Čebel ne kupujemo zvečer ali ponoči, tudi zjutraj je ocena števila čebel v panju težja, saj je večina pašnih čebel izven panja. Čebele vedno kupujemo od čebelarjev, ki so od nas oddaljeni vsaj 3 km zračne linije. V nasprotnem primeru se bodo vse pašne čebele vrnile k prodajalcu.

Na kaj moramo biti pozorni:

- Pred pregledom čebel v panju pogledamo okolico čebelnjaka, napajalnik in sam čebeljak. Že s tem lahko vidimo in ocenimo, kakšno higieno zagotavlja čebelar, ki nam prodaja čebele.
- Pozorni smo tudi na dogajanje na sami bradi panja, če se čebele normalno gibljejo, izletavajo in ventilirajo. Pozorni smo na njihovo telesno razvitost in na morebitno prisotnost belih in črnih mumificiranih ličink.
- Ko pregledamo zunanost, pogledamo še v notranost panja, če nam prodajalec seveda to dovoli. Drugače počakamo in pregledamo ter izbiramo ob selitvi, ko smo se že odločili za nakup. Zanimajo nas stanje za-

leže, število čebel in zaloge medu ter cvetnega prahu. Videti moramo čebeljo populacijo v vseh fazah razvoja, od jajčeca, ličink, pokrite zalege do panjskih in pašnih čebel. Zalega mora biti lepo strjena, nad njo morajo biti venci s hrano, ob gnezdu pa dovolj cvetnega prahu. Tudi pri pregledu zalege namenimo pozornost poapneli zalegi v celicah, ki jo opazimo po spremembi ličink v suho belo ali sivočrno mumificirane ličinke. To je zelo pomembno, saj je to pogojno kužna bolezen pokrite zalege.

- Pozorni moramo biti tudi na staro satje, saj je tudi to eden od pokazateljev dobrega čebelarja.
- Pazimo tudi na obarvanost čebel. Tistih družin, katerih delavke imajo prvi ali več obročkov na zadku rumeno obarvanih, ne kupujemo, saj so primerne za izločitev iz nadaljnje vzreje. Priporočamo uporabo čebeljih matic, ki so vzrejene s strani odobrenih vzrejevalcev, ki matice vzrejajo pod nadzorom rejske organizacije.
- Če je le možno, se pred nakupom seznanimo z uporabo zdravil za zatiranje varoj. Z vpogledom v veterinarski dnevnik in v zapiske o odpadu varoje lahko predvidimo stanje čebelje družine z napadenostjo varoj.

Ko vse zgoraj naštetje dejavnike preverimo in jih odklu-kamo, je taka čebelja družina primerna za nakup. Vendar bodite ob prenosu družine v svoj panj prisotni in spremljajte stanje posameznega sata in količine čebel na njem, da ne boste plačali praznega sata po ceni sata z zalego. To še posebno velja za čebelarje začetnike, ki nameravate opraviti prvi nakup čebelje družine. Zato vam svetujem, naj vam pri nakupu pomaga in svetuje mentor ali bolj izkušen čebelar.

Za zaključek še en nasvet prihodnjim čebelarjem: Nakup čebelje družine dobro premislite in upoštevajte, da tudi čebele potrebujejo veliko naše pozornosti. Z nedoslednim ravnanjem ne povzročate škode zgolj svoji družini, temveč tudi čebeljim družinam in čebelarjem v okolici.

Aleš Bozovičar

svetovalec JSSČ za tehnologijo čebelarjenja
ales.bozovicar@czs.si

Registracija čebelnjakov

Register čebelnjakov je elektronska evidenca, ki jo je vzpostavilo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije in vsebuje podatke o čebelarjih, čebelnjakih, stojiščih ter o številu čebeljih družin in podatke o njihovih premikih.

Omenjeni register vodi Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin z namenom:

- varovanja zdravja čebel,
- zagotavljanja varne hrane,
- zaščite kranjske čebele kot avtohtone rase,

- zagotavljanja porekla slovenskega medu in drugih čebeljih pridelkov,
- spremljanja samega številčnega stanja čebeljih družin,
- finančnih ukrepov in
- nadzora v prometu s čebelami.

Foto: MB

Registrska oznaka čebelnjaka

Čebelnjak je prostor, v katerem so nameščene čebele. Lahko je to stalni objekt z naseljenimi čebeljimi panji, geografsko zakrožen kmetijski, gozdni ali urbani prostor, na katerem so postavljeni prosto stoječi čebelji panji, ali premična prevozna enota z naseljenimi čebeljimi panji. Vsak čebelnjak mora biti registriran v Registru čebelnjakov. Vlogo za registracijo čebelnjaka mora vložiti čebelar na upravo najpozneje 30 dni po naselitvi čebelnjaka. Vloga je tudi na naši spletni strani www.czs.si v zgornji vrstici pod rubriko Tehnologija. Po uspešni registraciji vsak čebelar prejme registrsko oznako in obvestilo o vpisu v Register čebelnjakov. Čebelar mora čebelnjak označiti z registrsko oznako čebelnjaka na vidnem mestu, najpozneje v sedmih dneh od prejema registrske oznake čebelnjaka. Čebelar, ki je že registriran v Registru čebelnjakov, lahko registrira začasni čebelnjak za obdobje do največ dveh mesecev. Vlogo

za registracijo začasnega čebelnjaka izpolni čebelar pred želenim premikom čebel in jo posreduje veterinarju, ki potrjuje izjavo za promet s čebelami, v skladu s predpisi, ki določajo ukrepe za ugotavljanje, zatiranje, obveščanje in preprečevanje boleznih čebel.

Žal se na območju Slovenije še vedno pojavlja veliko čebelarjev, ki niso vpisani v uradne evidence in ne spoštujejo Pravilnika o označevanju čebelnjakov in stojišč (Ur. l. RS, št. 117/08, 55/13 in 92/15). **Taki čebelarji drugim predstavljajo stalno grožnjo v primeru izbruha kužne bolezni in pojava škodljivcev čebelje družine. Zaradi tega je še kako pomembno, da so vsi čebelnjaki vpisani v Register čebelnjakov, pa tudi če je v čebelnjaku en sam naseljen panj.** Vpis v register čebelnjakov bi moral biti v interesu vseh. Velikokrat taki čebelarji bodisi zaradi nevednosti bodisi malomarnosti botrujejo različnim zdravstvenim težavam v čebelarstvu.

Največji pregled nad takimi čebelarji pa imamo prav sosednji čebelarji oz. čebelarska društva na svojem območju. Zato vam svetujem, da, če poznate take čebelarje, o tem obvestite čebelarsko društvo s tistega območja. Društvo pa v nadaljevanju pošlje obvestilo z informacijo, kje lahko vpis uredijo in zakaj je to potrebno. Če do vpisa v register čebelnjakov še vedno ne pride, vam svetujem, da kot društvo **take čebelarje prijavite kmetijski inšpekciji**, ki se bo ustrezno odzvala in jih prekršku primerno kaznovala. Le na takšen način bomo zagotovili pogoje, ki bodo enaki in pravični za vse.

Aleš Bozovičar, svetovalec JSSČ

Čebelarjeva opravila v marcu

Pri nas je marca lahko že zelo toplo vreme in narava pohiti, kajti Bela krajina ima močan vpliv iz Panonske nižine in pomlad nas rada obiše s sončnimi dnevi nekoliko prej kot drugo Slovenijo. Vendar s severa naše države preko kočevskega hribovja in Gorjancev prihrumi nazaj zima, ki z mrazom naredi veliko škodo pri čebelah zaradi ohladitve ter pomori rastlinje in uniči prve paše. Zato se moramo čebelarji na to pripraviti in ustrezno ukrepati tako, da se ta težava čim bolj zmanjša.

Bom že pregledal družine ali še ne

Takoj na začetku marca, ko so napajalniki za čebele razkuženi in napolnjeni z vodo, v katero je dodana na 20 l vode ena velika žlica jodove raztopine (ne tinkture) za razkužilo vode, bom večkrat opazoval čebele ob dopoldanskih izletih in njihovo obnašanje na izletnih bradah. Če pomlad ni pre-

zgodnja, ta mesec še ne pregledujem čebeljih družin, tako da bi premikal satja, razen kadar je to nujno potrebno.

Kako vzrejam trote

Ta mesec pa že veliko razmišljam o pripravi družin za vzrejo trotov, ki so na plemenilni postaji Rog Ponikve, v gozdu, na višini več kot 850 metrov nad morjem. To je pet AŽ-panjev, ki na 22 satih brez matične rešetke preživijo zimo ob veliki količini medu (zadnje točenje ostane pribl. 18 kg) in pribl. 35 l jenesi dodane sladkorne raztopine v razmerju ena proti ena. Ta količina zaloge je dovolj za nekeje do konca maja, ker pa morajo vzrediti trote prej, je treba z njimi ravnati nekoliko drugače. Takoj marca, ko je pot prevozna, se odpravim do njih in nesem vsaki družini med 6 in 7 kg strjenega medu. Med je v odrezane plastične steklenice natočen od jeseni in je popolnoma trd (najboljši je kostonjev), vsaka družina dobi dve ali tri steklenice medu in dva nezgrajena gradilnika. Čebele dobe en gradilnik poleg zalege, drugega pa na drugo stran, odmaknjena od zalege za en sat, poln medu. Strjeni med pa se da na mesto spodnjega mrežnega okvira, ki drži satnike.